

Izhaja poljubno najmanj štirikrat na leto. Posamezne številke **6 kron**, za inozemstvo 8 kron. V „Zvezi“ združena gasilna društva dobivajo po en odtis „Gasilca“ brezplačno. Urednik **FRAN BARLE** v Ljubljani.

GASILEC

Cene enkratnim oglasom:

Cela stran 1200 kron.,

 $\frac{1}{2}$ strani 600 kron., $\frac{1}{4}$ strani300 kron., $\frac{1}{8}$ strani 150kron $\frac{1}{12}$ strani 100 kron., $\frac{1}{24}$ strani 50 kron.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 21. oktobra 1922.

Predsedstvene vesti.

1.

1. Iz zadnje predsedstvene seje.

Dne 15. julija 1922 sta imela predsedstvo in odbor JGZ skupno sejo v Ljubljani.

V predsedstveni seji so bila sprejeta v JGZ nastopna gasilna društva:

a) v Gasilsko župo Logaško:
Planina;b) v Gasilsko župo Žalsko:
Ponikva ob južni železnici.
Zgornja Ložnica pri Žalcu;c) v Gasilsko župo Radovljiško:
Češnjica, obč. Srednja vas.
Nomenj, obč. Boh. Bistrica:
Nemški Rovt, obč. Boh. Bistrica;č) v Gasilsko župo Kostanjeviško:
Dolenji Maharovec pri Št. Jerneju;d) v Gasilsko župo Kamniško:
Polje pri Vodichah;e) v Gasilsko župo Novomeško:
Dragomlja vas pri Suhorju;f) v Gasilsko župo Mariborsko:
Kamnica pri Mariboru.
Studenci pri Mariboru;g) v Gasilsko župo Kranjsko:
Primskovo;h) v Gasilsko župo Cerkljsko:
Rakek;i) v Gasilsko župo Šentjursko:
Slaptinci pri Št. Jurju ob Ščavnici;j) v Gasilsko župo Ljubljansko:
Breg pri Borovnici.
Brdo, obč. Zg. Šiška.
Blatna Brezovica pri Vrhnikih.
Podlipa pri Vrhnikih.

2. Gasilno društvo v Korovcah pri Cankovi (Prekmurje) je bilo sprejeto v JGZ in ostane do organiziranja prekmurskega gasilstva podrejeno neposredno JGZ.

3. Ustanovitev Gasilske župe Korotanske in Gasilske župe Logaške je bilo odobreno.

4. Gasilska župa Kostanjeviška se vsled svoje razsežnosti razdeli v dve župi, in sicer v Kostanjeviško in Mokronoško.

V Gasilsko župo Kostanjeviško so uvrščena nastopna gasilna društva:

Cerklje.
Grmovlje-Raka.
Kostanjevica.
Orehovica.
Sv. Križ pri Kostanjevici.
Št. Jernej.
Vrhopolje pri Št. Jerneju.
Dolenji Maharovec pri Št. Jerneju.

V Gasilsko župo Mokronoško so uvrščena gasilna društva:

Mokronog.
Št. Janž na Dolenjskem.
Št. Rupert.
Škocjan pri Mokronogu.
Trebelno.
Vrhovo pri Radečah.

5. Ustanovitev Gasilske župe za vrhniški okraj se ne odobri, ker so nekatera prizadeta gasilna društva proti odreditvi od Ljubljanske župe.

6. Gasilno društvo Loporšice, obč. Frankovci, se na lastno prošnjo premesti iz Ptujске v Ormoško gasilsko župo.

2.

Gasilske potrebščine.

1. Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo ima na prodaj en voz za moštvo, en voz s sodom in brizgalnico ter eno kompletno parno brizgalnico.

2. Izgubljene krpe za cevi. Pošten najditelj je našel pred tedni v bližini glavnega kolodvora v Ljubljani pet po 18 cm dolgih, na koncih z usnjem obrobljenih cevni obvez, deloma v narodni, deloma pa v črni in rdeči barvi. Poleg obvez je najden tudi zavojček platna, ki je gumiran na notranji strani. Navedene predmete hrani predsedstvo JGZ v Ljubljani.

3.

Gasilski koledar.

Na zadnjem občnem zboru JGZ je bil razgovor o izdaji »Gasilskega koledarja« za leto 1923. Predsedstvo JGZ, odnosno literarni odsek JGZ ima naročilo, da izda koledar, ako se prijavi zadostno število odjemalcev.

Gasilna društva vabimo, da do 1. decembra t. l. z dopisnico sporoče predsedstvu JGZ, koliko koledarjev naročajo za svoje člane.

Po dobljenih informacijah bi stal koledar približno 30 K.

Pripominjamo, da se koledar da v tisk le tedaj, če se prijavi zadostno število odjemalcev. Naročila po 1. decembru t. l. ne morejo priti v poštev.

4.

Uvoz gasilskih potrebščin.

Predsedstvo JGZ se je na resolucijo letošnjega občnega zbora JGZ obrnilo na pokrajinsko upravo za Slovenijo s prošnjo, naj se izposluje prost uvoz gasilskih potrebščin. Pokrajinska uprava je predložila prošnjo ministrstvu za notranje zadeve v Beogradu in v kratkem je sprejela naslednji odlok:

»Na poročilo od 20. 8. 1922, števil. 30293, se pokrajinska uprava obvešča, da je generalna direkcija carin v zadevi prostega uvoza gasilskih potrebščin odgovorila sledeče:

Direkciji je čast odgovoriti, da prema razpisu C br. 25.873 od 28. maja 1921. god. vatrogasna društva ne plačajo uvoznemu carinu na predmete, ki jih uvoze za njihovo izključivo potrebo i radi uspešnejšega obavljanja njihove službe.

Pre nego pojedina društva uvozu predmete, potrebno je da se molbom obrate ovoj direkciji i da u toj molbi naznače:

1. količinu predmeta koji se uvoze;
2. uverenje nadležne politične vlasti, da društvo postoji i koliko ima članova;
3. uverenje V. odeljenja ministarstva trgovine i industrije da se predmeti, koji se uvoze ne izradjuju ili ne izradjuju u dovoljnoj količini u našoj zemlji.

Napominje se, da se predmeti za uniforme kao ni uniforme same ni u kojem slučaju ne oslobodjavaju od carine.«

Občni zbor**»Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«.**

Letošnji občni zbor JGZ se je vršil v nedeljo, dne 16. julija 1922 v Ljubljani, v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Navzoči so bili: zvezno predsedstvo, zvezni odbor, 15 župnih načelnikov, 192 odposlancev gasilnih društev in več gostov iz Ljubljane in okolice.

1. Nagovor in poročilo staroste.

Starosta tov. Barle otvori ob 10. uri zborovanje, konstatuje sklepčnost, imenuje tov. Hojana za zapisničarja, tov. Arharja, Zupana in Štruklja pa za overovatelje zapisnika.

Zapisnik zadnjega občnega zbora JGZ se brez čitanja odobri, ker je bil objavljen v »Gasilcu«.

Pred prehodom na dnevni red predlaga podstarosta tov. Turk vdanostno brzojavko Nj. Veličanstvu kralju Aleksandru in kraljici Mariji, ki prebivata točasno na Bledu. Izjava je bila z velikim navdušenjem soglasno sprejeta.

Na to poročila tov. starosta o svojem delovanju v preteklem društvenem letu. V svojem poročilu omenja, da je nadziral več gasilnih društev, a vseh mu ni bilo mogoče obiskati. Večina društev je vzorna in vestno izpolnjuje svoje gasilske dolžnosti. Treba je, da se vsa gasilna društva zavedajo svoje prave naloge in opuste vse kar bi zamoglo škodovati ugledu slovenskega gasilstva. Pred vsem je gledati društvom na to, da iztrebijo iz svoje srede gnusno pijančevanje. Gasilec v kroju mora biti vsikdar trezen in dostojen. Dalje naj delajo društva na to, da opuste beračenje za prispevke in dobitke po tujih občinah, ker je tako beračenje nadležno, kvarno domačemu gasilnemu društvu in škodljivo ugledu gasilstva.

Poročilo tov. staroste so vzeli navzoči odobruje na znanje.

2. Poročilo tajnika o delovanju predsedstva in odbora.

Zvezni tajnik tov. Hojan v kratkem orisa delovanje JGZ v minuli triletni dobi: sviri pred uvažanjem politike v. gasilna društva, ki moti bratstvo in edinost v gasilski

organizaciji. Predsedstvo in odbor sta delovala na vso moč, da JGZ napreduje in se razvija; sklepe lanskega občnega zbora sta izvršila in dosegla v nekaterih točkah dovoljne uspehe. Ustanovitev »Jugoslovanskega Vatrogasnega Saveza« se je zavlekla, toda ne po krivdi JGZ, temveč po krivdi bratske hrvatske gasilske organizacije, ki na svojem lanskem občnem zboru še ni sprejela saveznih, pravil.

Vaditeljski tečaj za župne vaditelje se je vršil meseca septembra lanskega leta, le žal, da nekatere župe niso poslale nanj svojih vaditeljev.

Izdelala se je osnova novega požarnega reda, za katero gre zahvala starosti tov. Barletu. To osnovo so obdelala vsa župna vodstva, o nji se bo razpravljalo tudi na današnjem obč. zboru ki se potem predloži kompetentni oblasti v uzakonitev.

Glede ugodnosti vožnje po železnicah se je napravilo tozadevne vloge v zmislu sklepa lanskega občnega zbora, a doseglo se je le toliko, da uživajo gasilci polovično železniško vožnjo, kadar se peljejo na zvezna ali župna zborovanja.

V zadevi zavarovanja gasilcev proti nezgodam se je stopilo v stik z raznimi zavarovalnicami, kojih pogoji so bili objavljeni v »Gasilcu«. Društvom je danes na prosto voljo da zavarujejo svoje člane; za tozadevni prispevek morejo prositi iz 1% gasilskega sklada.

Glede gasilskega zastopstva pri pokrajinski upravi, prenosa gasilskega referata k oddelku za socialno skrb in gasilskega nadzornika so bili napravljeni potrebni koraki, a žal, brez uspeha.

Nabavo gasilskih potrebščin je vsaj deloma oskrbovala JGZ potom odbornika tov. Rusa in Sajovica, v večjem obsegu pa tega ni mogla, zlasti radi visoke carine, katere v najnovejšem času gasilski predmeti niso oproščeni.

Ponust veselicega davka na gasilske prireditve se je deloma dosegel, večina dohodkov pa je še vedno obdavčena.

JGZ se je posrečilo dobiti približno 700 orožniških čelad, katere je razdelila med potrebna gasilna društva, in sicer usniate čelade po 20 K, čelade iz propkvine pa po 18 K.

Predsedstvo je pri finančni oblasti izposlovalo, da se vozila gasilnih društev oproščena prijave in pa takse na vozove.

Prijave nemških gasilnih društev v JGZ je predsedstvo odločno odklonilo, dokler se ne podvržejo v polnem obsegu zveznim pravilom in ostalim predpisom.

Zveza je šla včlanjenim gasilnim društvom v vsakem oziru rade volje na roko, le na razne prireditve gasilnih društev pri najboljši volji ni mogla poslati svojega zastopnika, ker ni imela na razpolago toliko denarnih sredstev in tudi ne ljudi. Gasilna društva naj bi se omejila na svoje župne funkcije in ne zahtevala vedno zastopstva iz Ljubljane.

3. Tajnikovo in blaginikovo poročilo.

Tov. Hojan poroča, da ima JGZ včlanjenih 374 gasilnih društev, ki so razvrščena v 25 gasilskih žup, in ima približno 12.000 rednih članov. Poleg tega je v reorganizaciji 49 gasilnih društev v Prekmurju.

V preteklem poslovnem letu se je zveza pomnožila za 44 gasilnih društev; organizirala je Grosupeljsko gasilsko župo Korotansko gasilsko župo in pa Logaško gasilsko župo.

Zveza je imela 3 predsedstvene in 3 odboreve seje ter je rešila nad 1600 raznih dopisov. Iz JGZ ni izstopilo nobeno gasilno društvo, ravnotako tudi izključeno ni bilo nobeno, dasiravno bi nekatera društva radi svoje malomarnosti to zaslužila.

Da se olajša tajništvu poslovanje, naj bi gasilna društva točno prebirala »Gasilca« ter si vse važnejše odločbe izpisala v poseben zapisnik, »Gasilca« pa shranila v svoji knjižnici.

Blagajna JGZ izkazuje v preteklem poslovnem letu dohodkov 88.098,12 K, stroškov 62.099,12 K, prebitka to-
raj 25.999 K ali 6499,75 Din.

Podporni sklad JGZ izkazuje 15.238,87 K premoženja, brez dohodkov in brez stroškov, ker se isti v zmislu pravil ne sme načeti, dokler ne naraste glavnica na 30.000 K. Proračun za prihodnje leto na sedanji način poslovanja JGZ znaša 15.000 Din dohodkov in enako vsoto stroškov; podporni sklad pa bo dosegel predpisano glavnico 30.000 K.

Poročila tov. Hojana se vzamejo odobruje na znanje.

4. Poročilo pregledovalcev računov.

Tov. Kadunc poroča v imenu pregledovalcev računov da so račune pregledali in našli iste kakor tudi vse knjige v polnem redu ter predlaga, da se da tajniku in blagajniku kakor tudi članom odbora absolutorij. Soglasno sprejeto.

5. Poročilo tehničnega odseka.

V imenu tehničnega odseka poroča tov. Sajovic o osnovi novega požarnega reda. Po prečitaniu »Osnove« predlaga, naj se v celoti sprejme ter predloži kompetentni oblasti v zakonitev. Predlog je bil soglasno sprejet.

6. Poročilo literarnega odseka.

Tov. Hojan poroča v imenu literarnega odseka o izdaji »Gasilca« v preteklem društvenem letu. »Gasilec« je izšel štirikrat. Na večkratno izdajo ni bilo mogoče misliti ker ni bilo na razpolago kritja. Tudi v prihodnjem letu bo izšel »Gasilec« najmanj štirikrat ter zastopal vedno le vzvišeno gasilsko idejo.

Literarni odsek ima sicer tudi druge načrte za razvoj in napredek gasilske misli, a izpeljati mu jih ne bo mogoče dotlej dokler si zveza ne opomore tudi v finančnem oziru.

Poročilo se vzame na znanje.

6. Poročilo o odborovem predlogu glede članarine.

Tov. Pristovšek poroča o odborovem predlogu glede določitve članarine za poslovno leto 1922/1923. Poročevalec predlaga naj ostane za prihodnje poslovno leto doslejina članarina, to je 4 K od vsakega rednega člana. Od skupne članarine dobi JGZ polovico, od druge polovice pa dobe $\frac{2}{3}$ župe in $\frac{1}{3}$ »Jugoslovanski Vatrogasni Savez«. Sprejeto.

7. Samostalni predlogi.

Tov. Hojan poroča o samostalnih predlogih, ki so bili v pravem času vposlani odboru, odnosno predsedstvu.

Kranjska gasilska župa predlaga, naj se dovoli vsem društvenim načelnikom nositi na naramkih tri ploščice. Odbor se je o tem posvetoval in predlaga občnemu zboru naj se to ne prepoveduje, akoravno ne odgovarja predpisom. Sprejeto.

Predlog gasilnega društva v Stožicah in sosednih gasilnih društev, naj bi jim JGZ dajala večjo podporo iz sredstev, ki jih dobiva od zavarovalnic, ne more priti v poštev, ker JGZ ne dobiva nikalih prispevkov od zavarovalnic.

Gasilska župa Gornjeradgomska predlaga, naj se naprosi pokrajinska uprava, da zviša 3% prispevek zavarovalnic na 5%, od katerih naj služijo 4% namenu sedanjega 2% sklada in 1% naj ostane neizpremenljiv. Sprejeto.

Predlog za uvedbo novega rezervnega sklada se odkloni ker je rezervni sklad že itak po naredbi zagotovljen.

8. Volitev odbora in odsekov.

Na predlog tov. Turka je bil soglasno izvoljen za starosta tov. Fran Barlè iz Ljubljane. Za tem je bil izvoljen odbor, ki se je konstituiral nastopno:

Barlè Fran (Ljubljana), starosta,
dr. Bergman Rihard (Žalec), I. podstarosta,
Turk Josip (Ljubljana), II. podstarosta,

Hojan Janko (Ljubljana), tajnik,
Pristovšek Fran (Žalec), tajnikov namestnik,
Sajovic Janko (Kranj), urednik »Gasilca«,
Rus Ivan (Bled) I. odbornik (član predsedstva),
Merher Ignacij (Dolenja vas), Rakoše Ivan (Straža),
Vengust Jernej (Gornja Radgona), Dežman Fran (Trbovlje), odborniki.

Za namestnike odbornikov so bili izvoljeni:

Bučar Lavoslav (Kostanjevica).

Arhar Josip (Vižmarje).

Zupan Fran (Moste).

Lahovnik Fran (Prevalje).

Za pregledovalce računov sta bila izvoljena:

Rojina Ivan (Spodnja Šiška) in Kadunc Anton (Ljubljana).

Literarni odsek je bil sestavljen tako-le:

Slapšak Julij (Moste), predsednik,

Hojan Janko (Ljubljana), tajnik,

Pristovšek Fran (Žalec), Sajovic Janko (Kranj), Mikuž Zdravko (Brezovica), Depoli Jurij (Kranj), člani odseka.

Tehnični odsek je bil sestavljen:

Turk Josip (Ljubljana), predsednik,

Hojan Janko (Ljubljana), tajnik,

Merhar Ignacij (Dolenja vas), Rakoše Ivan (Straža), Sajovic Janko (Kranj), Arhar Josip (Vižmarje), člani odseka.

9. Raznoterosti.

Zastopnik gasilnega društva v Rogaški Slatini nasvetovalci naj bi se uvedle za gasilce enotne legitimacije. Zastopnik gasilskega društva v Slovenjgradcu priporoča, naj bi se izposlovalo tudi odlikovanje za 50letno gasilsko delovanje. Zastopnik iz Kamnika želi, naj bi zavarovalnice polagale tudi JGZ izkaz 3% doneskov, da bi se tem lažje izvajalo kontrolo nad pravilno razdelitvijo. Tovariš Mikuž priporoča, naj bi gasilci volili v narodno skupščino itd. le one može ki podpirajo gasilstvo.

Po raznih pojasnilih zaključni tov. starosta občni zbor s pozivom na složno delo za gasilsko idejo.

Gasilski pozdrav.

Sovraštva ne gojimo,
poznamo le pomoč,
pomagat prihitimo,
naj dan je — temna noč.

F. B.

Predpogoj za obstoj vsake organizacije je, da vlada med vsemi onimi, ki hočejo biti organizirani, harmonija in stroga disciplina. V naših gasilskih vrstah pa se, žalibože, pogosto dogaja da iz političnih motivov ni harmonije med posameznimi člani in med posameznimi gasilnimi društvi. So ljudje, ki v vsaki malenkosti najdejo vzrok, da prezirajo in zbadajo svojega tovariša.

Napetost, ki se je v najnovejši dobi razpasla med Sokolom in Orlom, je jela dobivati tal tudi v naših gasilskih vrstah. Res je, da imamo v naših gasilskih vrstah Sokole in Orle, toda gasilska organizacija ni za to, da bi se v njej razpravljalo in odločevalo o napetosti med Orli in Sokoli. Gasilska organizacija ni nikoli bila in tudi danes ni proti temu, da so posamezni člani gasilnih društev obenem tudi člani sokolske, orlovske ali kakršnekoli organizacije, toda odločno je proti temu, da se v gasilske vrste zanašajo vplivi iz drugih organizacij. Zaveden gasilec, kadar stopi v gasilski hram, kadar obleče gasilski kroi, kadar nastopa kot gasilec, se otrese vseh zunanjih vplivov in ne pozna drugega kot gasilstvo, ki je visoko vzvišeno nad vsakdanje ali pa periodične pojave. Gasilec nosi v svojih prsih čut ljubezni do svojega bližnjega, in zategadelj zaveden gasilec tudi

izven gasilskih vrst ne išče in ne sme iskati sporov in prerekanj s svojim bližnjim — in naš bližnji je vsak človek brez izjeme. Vsaka organizacija ima svoj namen, in kakor posameznik, tudi svojo dobro in slabo lastnost. Zato pa zaveden gasilec s svojim mehkim srcem ne bo nikoli, in tudi izven gasilskih vrst gojil sovraštva do svojega bližnjega. Gasilec naj dela na to, da se vsako nasprotstvo, če ne odstrani, pa vsaj oblaži, saj ni gršega in ostudnejšega kot je sovraštvo in medsebojno zaničevanje.

V najnovejši dobi so se pojavili slučajji, da so se jeli posamezni gasilci spodtikati celo nad našim gasilskim pozdravom »Zdravo!« češ da je to sokolski pozdrav, in da je sokolski pozdrav v gasilskih krogih izzivajoč. Tovariši ali niso to malenkosti, ki za resnega človeka ne morejo priti v poštev. Gasilci smo že leta 1906. izbrali za svoj pozdrav »Zdravo!« takrat, ko je imel Sokol za svoj pozdrav češki »Na zdar!«

Leta 1919. ko se je združilo celo gasilstvo v »Jugoslovansko gasilsko zvezo« smo se zopet soglasno izrekli za pozdrav »Zdravo!« in za geslo »Na pomoč!« Tudi takrat je imel Sokol za svoj pozdrav »Na zdar!« in šele leta 1920., ko se je ustanovil »Jugoslovanski sokolski savez« je slovensko sokolstvo sprejelo za svoj pozdrav »Zdravo!«

Kdo je torej prevzel pozdrav »Zdravo!«, sokolstvo ali gasilstvo? Sicer pa, tovariši bodimo prepričani, da se Sokol pri izbiri pozdrava ni oziral na to, kdo ima za svoj pozdrav pristni slovenski »Zdravo!«, kakor se tudi gasilstvo ni oziralo leta 1906. in leta 1919.

Na željo iz gasilskih vrst sem pojasnil zadevo in upam, da je s tem odstranjena domneva izzivanja.

Barle, t. č. starosta.

Ognjen boj.

(Janko Hojan.)

(Dalje.)

Po deželi je ogenj v dimnikih redkejši, a veliko nevarnejši kakor v mestih. V podeželskih hišah kraljuje po večini še ognjišče, nad katerim je obok in na tem oboku sloni navadno dimnik, ki komaj gleda iznad strehe. Ako ni že nadognjiščni obok sam lesen, služi prav gotovo par tramov dimniku v oporo, in če se tu vnamejo saje, je velika nevarnost, da ne zanetijo hišnega požara, zlasti še, ako je streha krita s slamo.

Veščim gasilcem ne prizadene ogenj v dimniku veliko težav, kajti oni vedo, da je ta nevaren le v toliko, v kolikor ogroža svojo neposredno okolico; ako je pa ta izven nevarnosti, potem pa ogenj v dimniku lahko nemo-teno gori dalje, dokler mu ne zmanjka hrane in sam od sebe ne ugasne. To pa se zgodi šele po par urah. Ljudje, so ravno vsled dolgotrajnosti teh vrst požarov radi razburjeni in v tej svoji razburjenosti skušajo na vsak način tudi ogenj v dimniku pogasiti z vodo. Sam sem bil že večkrat priča, kako so zvrh dimnika vlivali vodo vanj, hoteč s tem pogasiti ogenj v njem. Jasno je, da bi na ta način udušili ogenj v dimniku, a zanetili bi ga v njegovi okolici, kajti razbeljene dimne stene bi se vsled naglega ohlajenja razpočile in plamen bi švignil iz njih v okolico. In naposled, če tudi ne bi bilo te nevarnosti, je pa prav gotovo, da bi se s takim postopanjem dimnik uničilo.

Poveljnik gasilnega društva, ki je prihitelo k tej vrsti ognja, bo, kakor povsod, tudi tukaj urno poizvedel vse potrebne podatke kakor: o kakovosti in izpeljavi vnetega dimnika, o obsegu ognja v njem, o dimnih vratcah, o ogroženi okolici itd. Nato bo takoj razpostavil moštvo na vsa ogrožena mesta. Pod dimnik oziroma na ono mesto dimnika, v čigar višini se je ogenj začel, bo dal postaviti posodo z vodo, v katero bodo padali utrinki gorečih saj. Gasilec od časa do časa izprazni posodo, ali če posode ni mogoče podstaviti, izgrebe od časa do časa

naletele saje in jih uduši v vodi. Drugo moštvo čuva od nadstropja do nadstropja, če ni mogoče nastala kje v dimniku razpoka in ne uhaja morda dim in ogenj iz nje. Posebno pozornost je treba obračati na dimna vratca, katera v takih slučajih kaj rada pregore in spuščajo iskre v svojo sosesčino. Pozornosti pa je treba zlasti ondi, kjer je dimnik izpeljan pod podom ali tik njega. Kakorhitro zapazimo prihajati dim izpod desk ali tramov, potem je najbolje, da dvignemo desko ali tram ter naglo pogasimo, kar se vnema in zamašimo razpoko, iz katere prihaja ogenj. Pametno je zato, da je vsak gasilec na takih mestih že vnaprej oborožen z gas. sekirico, posodo z vodo in vsaj z mokrimj cunjami, s katerimi zamaši eventualne razpokline, če nima na razpolago drugega. Bog pa ne daj, da bi skušal gasilec zabraniti ognju pot v višje dimnikove dele! S takim postopanjem bi zabranil prosto pot tudi raznim plinom, ki se razvijajo pri tem ognju, in nastala bi lahko eksplozija, ki bi zrušila dimnik in morda tudi nepredvidnega gasilca. — Pred eventualnim vnetjem zamašimo lahko kvečjemu stranske dimne cevi, ki vodijo iz posameznih sob, glavne dimne cevi pa nikdar!

Največjo pozornost pa bo obračal izurjen poveljnik na onj del dimnika, ki pelje skozi podstrešje in streho. To je povsem razumljivo, kajti tukaj je nevarnost največja. Po potrebi bo ondi postavil močnejšo gasilsko stražo, opremljeno z vodo in eventualnim drugim gasilnim orodjem, katera bo pazila na iskre, zlasti na one, ki bi prihajale iz dimnika ter se razsipale po strehi ali bližnjih poslopjih. Pri tej priliki omenjam, da imajo nekatera gasilna društva situ podobno žično mrežo, s katero pokrivajo goreč dimnik in tako prestrežejo leteče iskre in sajne utrinke.

Ako je tako zavarovana neposredna okolica gorečega dimnika, pustimo lahko z mirno vestjo ogenj v dimniku goreti dalje. Ko saje pogore, ugasne ogenj sam od sebe. Zdaj je dolžnost gasilcev, zlasti njihovega poveljnika, da od tal do vrha natančno pregledajo vso okolico gorečega dimnika, če ni morda kje zastala kaka iskra in če ne tli kje kaka deska ali tram. Le če je ostalo vse nedotaknieno potem so gasilci končali svoje delo in se lahko pripravijo za odhod. S tem pa še ni konec nevarnosti, marveč mora, takoj ko se dimnik dovoljno ohladi, dimnikar pregledati dimnik od vrha do tal, če ni zadobil dimnik morda kje kakih poškodb. Večkrat je dimnik vsled takega ognja tako pokvarjen, da se mora zgraditi novega.

K vsakemu ognju v dimniku mora priti tudi dimnikar kot strokovniak in svetovalec, zato bodo došli gasilci takoj poslali ponj, ako ga nimajo že v svoji sredi. Vsa sredstva, ki so jih včasih in jih v nekaterih krajih še dandanes uporabljajo za gašenje ognja v dimniku, so ničeva in škodljiva; zato se jih pravi gasilci ne poslužujejo. Bila je navada, da so v takih slučajih streljali v dimnik da so zažigali pod dimnikom smodnik, žveplo itd. ter skušali na tak način udušiti ogenj. Vse to pa je, kakor rečeno škodljivo in ničevo, zato se teh sredstev dandanes ne poslužujemo več ampak čuvamo le neposredno bližino gorečega dimnika, dokler ogenj ne ugasne sam od sebe.

(Dalje prih.)

Razne stvari.

Odlikovanja gasilcev. Glede izposlovanja odlikovanj gasilcev za večletno delovanje na polju gasilstva je zadnji občni zbor sklenil počakati do občnega zbora Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice v Karlovcu, kjer se odloči ustanovitev ali opustitev »Jugoslovanskega vatrogasnega saveza« ki naj bi skupno za vso državo izposloval gasilska odlikovanja. Ako bi na tem zborovanju ne prišlo do ustanovitve »Jugoslovanskega vatrogasnega saveza«, potem nabravi JGZ sama tozadevno vlogo v svrhu odlikovanja gasilcev za 25 in 40letno delovanje.

Poraba 1% sklada iz prispevka zavarovalnic. Pokrajinska uprava za Slovenijo je sporočila predsedstvu JGZ, da je bil 2% gasilski sklad s 1. januarjem 1922 zaključen in do malega ves razdeljen med gasilna društva, 1% sklad pa je dosegel visoko vsoto ki je na razpolago opravičencem. Društva in posamezniki, ki imajo v zmislu naredbe celokupne deželne vlade za Slovenijo štv. 420 z dne 3. novembra 1920 pravico do sklada, naj se poslužujejo tega sklada. Naredba je bila razglašena v »Gasilcu« z dne 9. aprila 1921, štev. 1. Vporabi tega sklada za druge namene kot je določen v tej naredbi, JGZ ni pritrnila.

Dobava brizgalnic. Neko gasilno društvo si je nabavilo brizgalnico v inozemstvu. Generalna direkcija carin je zahtevala od društva, pred izdajo dovolitve za prosti uvoz, od društva potrdilo strojnih tovarov in livaren v Ljubljani da tovarne ne izdelujejo takih brizgalnic. Gasilska župa Kranjska se je obrnila na omenjene tovarne in livarne za napravo takega potrdila, pa je dobila odgovor:

»Iz Vašega dopisa razvidimo, da ste prišli v neprijeten položaj radi dobave brizgalnice ter obžalujemo, da vam ne moremo pomagati v tej obliki, kot vi to želite. Fabrikacijo požarnih brizgalnic prevzeli smo že od prejšnje trvdke Maks Samassa, katera je proizvajala te priprave že leta in leta. Ravno tako smo tudi mi v stanu izvršiti vse one brizgalnice, ki se danes v Jugoslaviji potrebujejo. Vsled tega vam ne moremo dati take izjave, ki bi bila neresnična.«

Zvišanje prispevkov zavarovalnic in razdeljevanje podpor. Občni zbor JGZ je na svojem letošnjem zborovanju sklenil, da se izposluje zvišanje 3% doneskov zavarovalnic in da se pri razdeljevanju podpor gasilnim društvom upoštevajo predlogi JGZ. Pokrajinska uprava, oddelek za notranje zadeve, je z razpisom z dne 20. avgusta 1922, štev. 30.293, na tozadevno vlogo JGZ nastopno odgovorila:

»Pozivno na poročilo z dne 10. avgusta 1922, štev. 371, v vednost s pristavkom, da bo vprašanje glede zvišanja doseganih 3% doneskov požarnih zavarovalnic za gasilski sklad predložiti bodočima oblastnima skupščinama v Ljubljani in v Mariboru, ker spada zadeva v področje oblastne samouprave.

Kar se tiče razdelitve podpor iz 2% gasilskega sklada se opozarja JGZ, da določa § 9. naredbe bivše celokupne deželne vlade za Slovenijo, štev. 420 ex 1920., da se imajo podpore iz gasilskega sklada razdeljevati po zaslujanju gasilske organizacije, nikakor pa ni pokrajinska uprava vezana do vsega upoštevati tamošnjih predlogov.«

Poklicno gasilstvo v Ljubljani. Pri mestnem magistratu v Ljubljani se je osnoval mestni gasilski urad in mestno poklicno gasilstvo. Mestni gasilski urad in poklicno gasilstvo imata svoje prostore v »Mestnem domu«. V področje mestnega gasilskega urada spada požarna policija, vodstvo poklicnega gasilstva, kontrola požarnovarnostnih naprav v tovarnah, gledališčih itd. Poklicno gasilstvo ima 1 nadzornika, ki je obenem načelnik gasilskega urada, 1 vaditelja 2 šoferja, 8 gasilcev in 2 telefonista. Poklicno gasilstvo dobi v kratkem najmodernejšo gasilsko opravilo med tem avtotren in avtomotorno brizgalnico. V doglednem času se pomnoži število poklicnih gasilcev na 24 mož.

Hrvatsko-slavonska vatrogasna zajednica je imela dne 13. avgusta t. l. o priliki 50letnice karlovškega gasilnega društva svoj redni občni zbor v Karlovcu. Občni zbor je vodil tajnik Zajednice tov. Mirko Kolarić. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da ima Zajednica 160 gasilnih društev, in sicer 17 v mestih, 38 v trgih in 105 v vaseh. Pri volitvi odbora je bil izvoljen za načelnika tov. I. Legat iz Karlovca, za podnačelnika pa tov. P. Kelemen iz Zagreba. Glede ustanovitve »Jugoslovenskega vatrogasnega saveza« je bil sprejet predlog, da se ustanovitev odloži do boljših časov.

Društvene in župne vesti.

Gasilska župa Ribniška je imela dne 10. septembra 1922 svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo 10 gasilskih društev, 2 pa sta izostali (Gora in Draga-Tra-va). Poročilo o delovanju župe je bilo vzeto odobruje na znanje. Blagajna izkazuje 1559 K 50 vin, dohodkov, 830 K 50 vin, stroškov in 731 K prebitka. V župni odbor so bili izvoljeni: Tov. Ignacij Merher (Dolenja vas) za načelnika, Ferdinand Doganoč (Velike Lašče) za podnačelnika, Fran Merhar (Prigorica) za tajnika in Fran Klun (Prigorica) za blagajnika. Na občnem zboru je bila sprejeta resolucija proti županom, ki se iz strankarskih nagibov vti-kajo v delovanje gasilnih društev.

Gasilno društvo papirnic v Vevčah je imelo dne 24. septembra 1922 sklepno javno vajo, katere so se udeležili zastopniki sosednih gasilnih društev, zastopniki župe in vsi funkcionarji papirnic. Vaja je nad vse pričakovane povoljno vzpela. Po vaji je tajnik JGZ, tov. Hojan, bodril k dobri gasilski stvari; našel pa se je ignorant, ki se je obdrgnil ob prireditelje.

Gasilska župa Ormoška je na svojem rednem občnem zboru dne 9. julija 1922 izvolila nastopni odbor: Tov. Fran Hanželić (Hardek) načelnik, Matjaž Masten (Pušinci) podnačelnik, Adolf Rosina (Ormož) tajnik, Ivan Puklavec (Frankovci) blagajnik, Ivan Rakuša župni nadzornik in 6 odbornikov.

Gasilno društvo v Globodolu je imelo dne 20. avgusta 1922 svoj redni občni zbor, katerega se je udeležil tudi zastopnik župe tov. Hude in načelnik mirnopedkega gasilnega društva. Po izvolitvi odbora se je nabralo 8000 K za gasilsko opravilo.

Mariborska gasilska župa je imela dne 2. julija 1922 v Slov. Bistrici o priliki 50 letnice tamošnjega gasilnega društva svoj redni občni zbor. Občnega zbora so se udeležili do malega zastopniki vseh v župi združenih gasilnih društev. Iz temeljitih poročil na občnem zboru, iz vaje na trgu in iz krasno uspele 50 letnice smo posneli, da so društva na pravem potu, da je med društvi sloga in jednolika volja.

Požari.

Bohinjska Bistrica. Dne 15. julija t. l. je izbruhnil velik požar v Boh. Bistrici. Zbog močnega vetra se je ogenj od kozolca posestnika Arha z bliskovito hitrostjo razširil na 26 hiš. Gasilno društvo bistriško je bilo takoj na požarišču. Na pomoč so prihitela vsa sosedna gasilna društva: Nemški Rovt, Nomenj, Srednja vas, Češnjica, Stara Fužina, Jesenice, Sava Dobrava, Bled, Mlino, Boh. Bela. Posebno dobro došla je motorna brizgalnica mlinškega gasilnega društva, ki je dajala vodo do jutra, dne 16. julija, Bistriško gasilno društvo se tem potom vsem gas. društvom za krepko in izdatno pomoč najiskreneje zahvaljuje. Štiridesetletnica bistriškega gasilnega društva se je radi požara preložila za nedoločen čas.

Pogovori.

Gasilnemu društvu v V. 2% gasilski sklad je bil z novim letom razdeljen med gasilna društva, 1% sklad pa je imel po sporočilu pokrajinske uprave dne 31. 12. 1921 220.394.32 K.

Več gasilnim društvom. Tovarna R. A. Smekal — Smichov-Praga — nudi prvovrstne cevi (z rdečo progno) po 20 čeških kron in druge vrste po 18 čeških kron. Danes velja 100 čeških kron 210—213 naših dinarjev.

Tovarišem R. S. in T. Pri uvozu predmetov iz inozemstva se računji za 100 kg 150 Din. Za blago, ki tehta 900 kg bi se potemtakem računalo 1350 Din ali 5400 K.

Dopisom na JGZ je za odgovor prilagati poštno znamke.

A. KASSIG, LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA.

ZALOGA krojnih (uniformskih) potrebščin, kožuhovina iz raznih krznin.
 KRZNARNICA IN IZDELOVALNICA čepic, zlasti gasilskih po najnovjših
 predpisih JGZ. Nakup kož divjačine.
 ZALOGA piščalk, vrvic, gasilskih znakov, gumbov, naramkov, lipovih listov itd.
 Vse po najnovjših predpisih JGZ.

ŠTAMPILJE ANTON ČERNE

graveur in izdelovatelj kavčuk - štampilj.
 Ljubljana, Dvorni trg šte. 1.

UČITELJSKA TISKARNA

registrovana zadruga z omejeno zavezo

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6

priporoča svojo bogato zalogo vseh najnovjših

TISKOVIN

za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete, kakor
 tudi za županstva in druge urade. Preskrbuje tudi
 šolske potrebščine in učila od najboljših tvrdk.

Tvrdba

ANT. KRISPER, Ljubljana

Mestni trg 21,

priporoča cenj. občinstvu svojo bogato zalogo čevljev
najboljše kakovosti po **znatno** znižanih cenah.

Specijalno podjetje gasilnih potrebščin

MILINKOVIĆ & Co.

Ljubljana, Prešernova ulica št. 7.

nudi: brizgalnice, ekstinkterje (ontinktaure), ročne brizgalnice,
 brizgalnice na kolesih, autobrizgalnice, lestve, cevi z
 opremo, spojke, reševalne priprave, krinke, popolno
 opremo za moštvo, načelnike in dostojanstvenike; ma-
 terijal za popravo orodja in cevi.

A. & E. SKABERNÉ

veletrgovina.

MANUFAKTURA. MODA.

Ljubljana, Mestni trg.

Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana.**Gasilske brizgalnice**

najrazličnejših sistemov po zmernih cenah.

Vse gasilske potrebščine

spojke, premestilci, vedra, lestve
 čelade i. t. d.

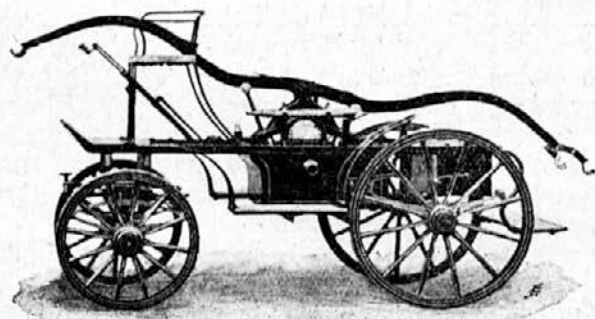
Pri zavarovanju predmetov proti požaru
 in pri življenjskem zavarovanju, zavarovanju
 otroške dote in pogrebnih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

DUNAJSKA CESTA 17.

katera Vam nudi najugodnejše pogoje.

Zaloga gasilnega orodja**FRAN SAMSA**

ZAGREB, Gunduličeva ulica šte. 23.

Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopljene, gumijeve,
 črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, na-
 ramke, spojke, ročne brizgalnice, trobke, piščalke,
 svetiljke, vrvce i. t. d. Dobavlja od glasovite tvrdke

KONRAD ROSENBAUER v Lincu

brizgalnice najsolidnejše vrste, vozne in snemalne brizgalnice,
 posebno izborna brizgalnica „TRIUMPF“, dovršeno izdelano
 bencinmotoriko „Marka Linc“ na 4 in na 2 kolesih, tudi za
 manjša društva. Cene se računajo po dnevni avstrijski valuti,
 blago postavljeno do meje, po naročilu tudi brez carine.

Priporoča se najtopljeje

FRAN SAMSA

Zagreb, Gunduličeva ulica 23.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

v LJUBLJANI.

Ustanovljena leta 1900.

Delniška glavica in rezervni zakladi

ca 150,000.000'—

Čekovni račun: Brzojavni naslov:
št. 10.509. Banka Ljubljana.

Telefon št. 261 in 413.

**se priporoča za vse
v bančno stroko
spadajoče posle.**

Obrestuje vloge najugodnejše.

Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor,
Metkovič, Novi Sad, Ptuj,
Sarajevo, Split, Trst.

GOSPODARSKA ZVEZA

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 29.

Telefon št. 137. Brzojavi: Gospodarska, Ljubljana.

Import. Ustanovljena l. 1904. **Export.**

PODRUŽNICE: Celje, Kranj, Novomesto,
Radovljica.

Se bavi s sledečimi panogami blagovne
trgovine:

- Špicerijski oddelek:** Nakup in prodaja vsega špicerijskega in kolonijalnega blaga na debelo in drobno. Lastna tovarna za mlo in sveče.
- Oddelek za deželne pridelke:** Nakupuje in prodaja na domačem trgu in v inozemstvu vsa žita in žitne izdelke, krmila. Lastne zeljarne.
- Kmetijski in strojni oddelek:** Velika stalna zaloga poljedelskih strojev, železa, železnega orodja, strojnega olja, bencina, cementa, umetnih gnojil, semen, galice, žvepla.
- Lesni oddelek:** Nakup in prodaja okroglega in obdelanega lesa, eksploatacija gozdov, parne žage, parketna tovarna, lastno skladišče v Trstu. Izvoz olja.
- Mesni oddelek:** Nakup in prodaja žive in zaklane živine. Strojni obrat za izdelovanje vseh delikates, mesnih izdelkov, najmodernejše prekajevalnice, hladilnice, produkcija umetnega ledu, lastno skladišče v Trstu.
- Manufakturni oddelek:** Velika zaloga angleškega in češkega blaga za moške in ženske obleke, ter najlepša izbira vsakovrstnega perila za moške, ženske in otroke, konfekcija, čevlji, usnje na debelo in drobno.
- Vinski oddelek:** Domača in tuja vina v sodih in buteljkah na debelo, produkcija vseh vrst žganja in konjaka.
- Mlekarski oddelek:** Nakup in prodaja mleka in mlečnih izdelkov, izvoz sira in masla, lastna najmodernejša mlekarna in sirarna.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1921

čez 300 milijonov kron vlog.

Hranilnica je pupilarno varna.

Za varčevanje ima vpeljane lične
domače hranilnike.

Posoja na zemljišča, poslopja, zaloge
in menice proti nizkemu obrestovanju

V podpiranje trgovcev in
obrnitkov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

„BALKAN“

d. d. za mednarodne Transporte

Centrala: LJUBLJANA

Podružnice: Ljubljana, Maribor, Zagreb,
Beograd, Rakek, Trst, Riva Grumula 14.,
Wien III., Strohg. 24.

Delniška glavica: K 4,000.000.

Brzojavni naslov: SPEDBALKAN.

Mednarodni transporti. Carinsko posredništvo.
Poseben tarifni in reklamacijski oddelek.

I. ljubljansko javno skladišče.

Javna in transitna, carine in užitnine prosta
skladišča.

SLOVENSKA ESKOMPTNA B · A · N · K · A

LJUBLJANA, Šelenburgova ul. št. 1.

Kapital: 20,000.000 K. Rezerva: 6,000.000 K.

**Izvršuje vse bančne transakcije
najkulantneje.**

Sprejema: Vloge na knjižice
in tekoči račun
proti najugod. obrestovanju.

Kupuje in prodaja: devize,
valute,
efekte i. t. d.

Eskontira: menice, terjatve,
fakture.

Daje: kredite in predujme
na blago in efekte itd.

Izdaja: akreditive na vsa tu-
in inozemska mesta.

Pospešuje: trgovino, indu-
strijo ter uvoz
in izvoz.

Brzjavni: ESKOMPTNA. Telefon (interurban) št. 146.

JADRANSKA BANKA BEOGRAD

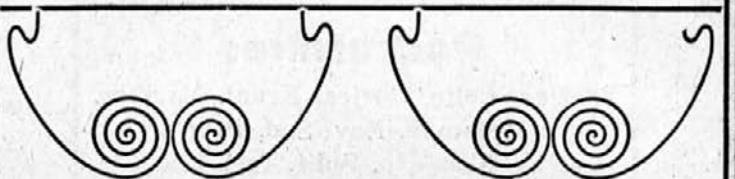
Delniška glavnica: Din. 30,000.000.—.

Rezerva: Din. 15,000.000.—.

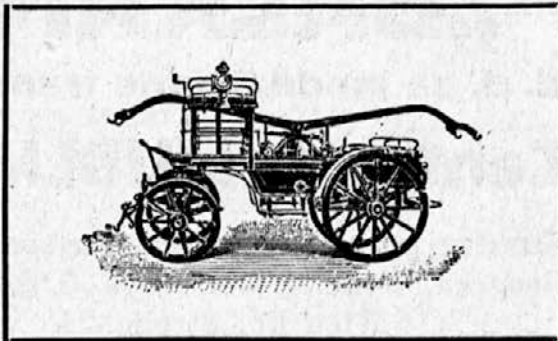
Podružnice: Celje, Cavtat, Dubrovnik,
Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj,
LJUBLJANA, Maribor, Metkovič, Sarajevo;
Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzjave: JADRANSKA.

Afilirani zavod:
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortland Street. New York City.

Ustanovljeno leta 1820.

Najstarejša specialna tovarna R. A. SMEKAL

Tovarna gasilnega, telovadnega orodja in tkalnice cevi, livarna kovin in železa.
Središče Praga-Smichov, Čechy pri Prostějovu, Slatinany pri Chrudimu.

Priporoča svoje specialne proizvode: avtomobilne brizgalnice in vozove za orodje,
motorne in električne brizgalnice, četverokolne brizgalnice po najnovjšem Smekalovem sestavu,
vodonoše, dvokolne brizgalnice, brentne in ročne brizgalnice. Konopne cevi izdelane v lastni
tkalnici in delavnici za gas. orodje. Parna pilarna v Čechy pri Prostějovu. Spiralne sesalne cevi.

Gasilsko orodje, in sicer: čelade za gasilce in dostojanstvenike, plezalno orodje,
pasove, mehnične lestve, krinke in dihalne priprave, gasilske trobke in piščalke, gasilske
znake in embleme, telovadno orodje vseh vrst za šole in telovadna društva iz najboljšje
jesenovine, fekalne in zračje sesalke, sanitarne priprave, nosilke in stroje za desinfekcijo.
Dvokolne in četverokolne vozove za polivanje in za pometanje cest. Posoda za smeti.

Naročitve in pisma naj se pošiljajo centrali: R. A. SMEKAL v Smichov.

Postrežba točna.

Postrežba točna.

Ustanovljeno leta 1820.